

DODATEK 1

Zasady bezpieczeństwa przy pracy z laserami.

Lasery są źródłem światła charakteryzującego się dużą spójnością, często o dużej gęstości energii (mocy). Takie promieniowanie może być szkodliwe dla zdrowia człowieka. W zależności od rodzaju lasera, w przypadku oddziaływania promieniowania laserowego z ciałem człowieka, może dojść do uszkodzenia wzroku lub skóry. Poza tym, nieostrożne operowanie wiązką laserową może doprowadzić do uszkodzenia wyposażenia laboratorium, a nawet do wzniesienia ognia. Dlatego, przy pracy z laserami wymagane jest zachowanie szczególnej uwagi i przestrzegania pewnych zasad. Przede wszystkim pod żadnym pozorem **nie należy kierować wiązki lasera bezpośrednio do oka.**

Ze względu na to, że poszczególne rodzaje laserów bardzo się różnią rodzajem emitowanego promieniowania, zostały one podzielone na klasy bezpieczeństwa. Producent lasera ma obowiązek umieścić informacje o klasie urządzenia laserowego w widocznym miejscu na obudowie. Dzięki temu, użytkownik lasera łatwo może się zorientować jakie środki ostrożności zastosować dla jego bezpiecznego użytkowania. Podział na klasy bezpieczeństwa, a także stosowne środki bezpieczeństwa określa norma EN 60825-1:1994/A2:2001 (Polski Komitet Normalizacyjny uchwałą nr 29/2002-o z dnia 13.08.2002 uznał normę europejską EN 60825-1:1994/A2:2001, wraz z EN 60825-11994/A2:2001 za Polską Normę).

Zgodnie z normą lasery i urządzenia laserowe podzielono na następujące klasy:

Klasa 1

Należą do niej lasery, których promieniowanie jest całkowicie bezpieczne.

Klasa 1M

Są to lasery emitujące w obszarze 302.5 nm — 4000 nm. Bezpieczne pod pewnymi warunkami. Kiedy operuje się optyką w ramach wiązki (warunki określają normy) należy stosować okulary ochronne.

Klasa 2

Lasery z tej klasy emitują promieniowanie z obszaru widzialnego (400 nm — 700 nm) są bezpieczne dla wzroku pod warunkiem, że nie ma bezpośredniej ekspozycji na oko.

Klasa 2M

Urządzenia laserowe z tej klasy również emitują promieniowanie widzialne i są warunkowo bezpieczne. Zawiera w sobie klasy 1M i 2.

Klasa 3R

Obejmuje ona lasery emitujące promieniowanie niebezpieczne dla wzroku przy patrzeniu bezpośrednim w zakresie 302.5 nm — 106 nm. Normy bezpieczeństwa pięciokrotnie przekraczają normy dotyczące urządzeń klasy 2.

Wymagane są okulary ochronne.

Klasa 3B

Obejmuje lasery bezwzględnie niebezpieczne przy bezpośredniej ekspozycji oka, chociaż promieniowanie rozproszone jest bezpieczne.

Klasa 4

Promieniowanie urządzeń należących do tej klasy jest niebezpieczne dla oczu i skóry w każdych warunkach, również przy oświetleniu promieniowaniem rozproszonym. Światło może wywołać pożar. Przy pracy z laserami należącymi do tej klasy wymagane jest używanie okularów ochronnych i zalecana odzież ochronna.

Lasery, z którymi pracuje się w laboratorium optoelektroniki należą do klasy 1 i 3B, czyli wg. normy są bezpieczne dla wzroku (z wyjątkiem bezpośredniej ekspozycji). Mimo to zaleca się stosować następujące zasady bezpieczeństwa:

- nie kierować wiązki laserowej bezpośrednio do oka,
- nie kierować wiązki lasera na siebie lub inne osoby,
- przed włączeniem lasera upewnić się że tor optyczny jest prawidłowy,
- podczas pracy lasera nie umieszczać w torze optycznym żadnych obiektów,
- zlikwidować lub zasłonić ewentualne odbłaski i refleksy,
- nie ogniskować wiązki laserowej na żadnych przedmiotach.